

Schoolondersteuningsprofiel

Het Klimduin
Korhoendersweg 4
1873JA Groet
www.hetklimduin.nl
072-5091356
Brinnummer 05JF

Samenwerkingsverband: Passend primair onderwijs Noord-Kennemerland
Website: www.ppo-nk.nl

Inhoud

1. Inleiding schoolondersteuningsprofiel

2. Algemeen

2.1 Wat is passend onderwijs?

2.2 Samenwerking binnen Passend primair onderwijs Noord-Kennemerland

2.3 Ouders en kind

3. Onderwijsondersteuning

3.1 Visie op onderwijsondersteuning en de ambitie

3.2 Onze uitgangssituatie (leerlingen, opvoedsituatie, sociaal netwerk)

3.3 Inrichting onderwijsondersteuning

4. Ons schoolondersteuningsprofiel

5. Extra ondersteuning: ondersteuningsniveaus en werkwijze

5.1 Ondersteuningsniveaus

5.2 Werkwijze

6. Grenzen aan de ondersteuning van onze school

1. Inleiding schoolondersteuningsprofiel

Wat is een schoolondersteuningsprofiel?

In het schoolondersteuningsprofiel leggen we tenminste eenmaal per 4 jaar vast welke ondersteuning onze school kan bieden aan leerlingen die dat nodig hebben. Ook staat hierin welke ambities onze school heeft voor de toekomst. We nemen ons profiel ieder jaar opnieuw door en passen het dan aan op kleine onderdelen.

Leerkrachten, schoolleiding en bestuur stellen samen het profiel op. Leerkrachten en ouders hebben adviesrecht via de medezeggenschapsraad.

Waarom een schoolondersteuningsprofiel?

Elke school is wettelijk verplicht om een schoolondersteuningsprofiel te hebben. Met dit profiel laat onze school zien welke extra ondersteuning we uw kind kunnen bieden. Daardoor weet u waar u aan toe bent, als het gaat om de mogelijkheden van onze school.

Op basis van het profiel bekijken we welke expertise we nog moeten ontwikkelen en wat dat betekent voor de (scholing en toerusting van) onze leerkrachten.

Het schoolondersteuningsprofiel is belangrijk voor:

- Ouders. Het biedt u informatie – wat kunt u verwachten van de school/waar liggen onze grenzen?
- De school. We zetten de beleidslijn uit – wat is onze ambitie?
- De inspectie. We leggen verantwoording af.
- Collega-scholen in ons werkgebied. We stemmen met elkaar af.
- Het samenwerkingsverband. Er ontstaat overzicht over het geheel – bieden de scholen samen een dekkend netwerk?

Relatie met het ondersteuningsplan van Passend primair onderwijs Noord-Kennemerland

Het samenwerkingsverband legt alle profielen bij elkaar om te beoordelen of het daarmee een dekkend aanbod kan realiseren. Doel is immers dat alle leerlingen passend onderwijs krijgen. Op basis van de schoolprofielen stelt het samenwerkingsverband de basisondersteuning vast. Dit is de ondersteuning die alle scholen kunnen bieden. Het gaat dan bijvoorbeeld om ondersteuning voor meer- en minderbegaafde leerlingen en om het omgaan met gedragsproblemen.

Ons schoolondersteuningsprofiel vloeit voort uit het ondersteuningsplan van Passend primair onderwijs Noord-Kennemerland. Dat is een wettelijk verplicht beleidsdocument waarin het samenwerkingsverband beschrijft waar het voor staat en hoe het dat organiseert. Het complete ondersteuningsplan is te vinden op de website: www.ppo-nk.nl.

Relatie met schoolontwikkelplan-schoolgids

Het schoolondersteuningsprofiel hangt bij ons samen met het schoolplan en het daaruit voortvloeiende jaarlijkse schoolontwikkelplan. Het jaarplan bestaat uit nieuwe en lopende ontwikkelpunten, met verschillende aandachtsgebieden, zoals didactiek, onderwijsaanbod, volgen van ontwikkeling en sociaal-emotionele ontwikkeling.

Binnen deze punten speelt zorg een grote rol. Zo werken we sinds dit schooljaar met een nieuwe methode voor sociaal-emotionele ontwikkeling, Hiro. Deze methode combineert theorielessen met veel oefeningen en judolessen. We hebben ook een nieuwe methode om de ontwikkeling van kinderen te volgen, Kindbegrip.

Daarnaast is er veel aandacht voor het volgen en aansluiten bij de ontwikkeling van kinderen op het gebied van lezen en rekenen.

We werken al enige jaren met een plusgroep voor kinderen van groep 2 t/m 8 op de vrijdag en bieden structureel verrijking aan. Ook wordt er gewerkt met IPC en techniek torens waar kinderen hun verschillende talenten kunnen inzetten.

Tot slot wordt er ook regelmatig scholing op het gebied van zorg gevolgd, zoals de opleiding Zin in lezen.

2. Algemeen

2.1 Wat is passend onderwijs?

Op 1 augustus 2014 trad de wetwijziging passend onderwijs in werking (en daarmee een ander stelsel voor extra onderwijsondersteuning). Passend onderwijs heeft tot doel om zo goed mogelijk onderwijs te bieden aan ieder kind, ongeacht de extra onderwijs- en ondersteuningsbehoefte.

Passend onderwijs berust op drie pijlers:

1. **Zorgplicht:** Schoolbesturen/scholen hebben de taak om leerlingen een zo goed mogelijke plaats in het onderwijs te bieden.
2. **Ondersteuningsprofiel:** Iedere school is verplicht om er een op te stellen. Op deze wijze is duidelijk welke extra ondersteuning een school kan bieden en waar de grenzen van een school liggen.
3. **Samenwerking:** Scholen, reguliere basisscholen, speciale basisscholen en scholen voor speciaal onderwijs cluster 3 en 4 werken samen in regionale samenwerkingsverbanden passend onderwijs. Voor onze regio, werkgebied Bergen, is dat Passend primair onderwijs Noord-Kennemerland (www.ppo-nk.nl). Het samenwerkingsverband heeft een ondersteuningsplan opgesteld en is (mede)verantwoordelijk voor een dekkende ondersteuningsstructuur, het toewijzen van de extra ondersteuning en de toelaatbaarheid tot scholen voor speciaal basisonderwijs en speciaal onderwijs cluster 3 en 4.

2.2 Samenwerking binnen Passend primair onderwijs Noord-Kennemerland

Alle basisscholen en scholen voor speciaal (basis)onderwijs in Noord-Kennemerland werken samen in 8 werkgebieden. Samen met de 14 betrokken schoolbesturen en gemeenten zorgen we voor een dekkend onderwijs-zorgaanbod. Belangrijke partners in ieder werkgebied zijn jeugdhulp en de leerplichtambtenaren van de gemeenten. We zijn met elkaar verbonden, zodat we optimaal aansluiten op uw kind.

Soms blijkt al tijdens de aanmelding dat uw kind méér nodig heeft dan de school in eerste instantie kan bieden. Soms wordt dat pas in de midden- of bovenbouw duidelijk.

Heeft uw kind extra onderwijsbehoeften? Dan schakelen wij de consulent passend onderwijs van ons werkgebied in, Gerrie Jullens. Samen met u gaan we op zoek naar de beste oplossing voor uw kind. Daarbij hanteren we een duidelijk omschreven werkwijze, waarover u meer kunt lezen in hoofdstuk 5. Zo zorgen we ervoor dat alle stappen in de juiste volgorde worden gezet.

2.3 Ouders en kinderen

Ouders zijn in ons samenwerkingsverband educatieve partners. U bent altijd betrokken bij het bepalen van het passende onderwijs – zie ook hoofdstuk 5 – u neemt deel aan het multidisciplinair overleg (MDO) met de leerkracht, intern begeleider, de consulent passend onderwijs van het samenwerkingsverband en indien nodig de jeugdconsulent vanuit de gemeente Bergen. Ouders zijn partners in de besluitvorming en geven toestemming voor de uitvoering de gemaakte afspraken. Tijdens het MDO maken we stapsgewijs een passend plan en leggen we afspraken vast. Het TOPdossier, een webbased programma, helpt ons hierbij.

Ouders en kinderen op onze school

Kindcentrum Het Klimduin is het kindcentrum voor alle kinderen van 2-13 uit Groet, Schoorl en omgeving. Een plek waar de kinderen zich goed voelen en waar ze bagage krijgen waarmee ze zich kunnen ontwikkelen tot evenwichtige en gelukkige personen.

Wij zien school en ouders als partners in de opvoeding. Een goed contact met de ouders vinden wij daarom heel belangrijk. Het gaat immers om het welbevinden van uw kind. Het team houdt de ouders goed op de hoogte van wat er allemaal op school gebeurt. Wij vragen u echter ook om ons van belangrijke gebeurtenissen thuis op de hoogte te houden. Immers: een goede samenwerking tussen school en thuis bevordert het welzijn van de kinderen.

3. Onderwijsondersteuning

3.1 Visie op onderwijsondersteuning en de ambitie

Ieder mens heeft de wens om zichzelf te ontwikkelen en heeft een natuurlijke behoefte aan relatie, autonomie en competentie. Wij willen voldoen aan de behoefte aan relatie ('anderen waarderen mij en willen met mij omgaan'), aan de behoefte aan autonomie ('ik kan het zelf, hoewel niet altijd alleen') en aan de behoefte aan competentie ('ik geloof en heb plezier in mijn eigen kunnen') zodat er welbevinden, motivatie, inzet en zin in leren ontstaat bij onze leerlingen.

Op deze manier willen wij ook ons onderwijs inrichten. Onderwijs is voor ons meer dan alleen cognitieve vakken; de ontwikkeling van sociaal gedrag is essentieel. Het rekening houden met elkaar, samenwerken en elkaar nemen zoals je bent. Dit geven wij vorm aan deze lessen door gebruik te maken van **Hiro**, in combinatie met het benadrukken van gewenst gedrag met **PBS**.

Daarnaast hechten we ook belang aan de ontwikkeling van creativiteit, het verwerven van culturele vaardigheden en de lichamelijke ontwikkeling.

Vanwege de beperkte grootte van de school werken we met combinatiegroepen, waarin we zoveel mogelijk tegemoet willen komen aan de onderwijsbehoeften van kinderen, zover de organisatie dat toelaat. Dat kan betekenen dat kinderen soms extra oefenen met bepaalde onderwerpen of vakken en andere kinderen juist meer uitdaging nodig hebben. We willen graag het beste uit elk kind halen en ervoor zorgen dat elk kind vertrouwen heeft in eigen kunnen. We gaan het leerplein meer betrekken bij ons onderwijs, door groepen te splitsen en zo meer persoonlijke aandacht te kunnen geven.

Een duidelijke zorgstructuur is voor ons noodzakelijk. Het team heeft een grote mate van zelfsturing in de zorg en vindt het fijn om gebruik te kunnen maken van de expertise, ondersteuning, coaching en coördinatie van de intern begeleider.

Wij streven ernaar om binnen het team een brede expertise te hebben op verschillende gebieden, zoals gedrag, spelend leren bij jonge kinderen, taal/lezen, hoogbegaafdheid en rekenen.

In de kleutergroep werken de kinderen spelenderwijs met klanken, vormen en rijmen. De taal- en leesontwikkeling verloopt bij het jonge kind in fasen. Daarom wordt er op speciale momenten de leesrijpheid van de jonge kinderen gemeten door middel van 'proeven'. Dit zijn eenvoudige opdrachten waarin duidelijk wordt in welke fase de leerling zich bevindt en waar de leerkracht op kan insteken naar de volgende fase. Het werken op deze manier brengt de leerling meer plezier en motivatie en minder frustraties en teleurstellingen.

Het komt weleens voor dat leerlingen in groep 3 "zitten" maar nog niet leesrijp zijn. Ze beginnen dan later met het leren lezen. De ervaring uit de laatste jaren en van andere scholen leert dat het niet automatisch betekent dat ze achterlopen of minder leesvaardig zijn aan het einde van groep 4.

Indien kinderen leesrijp zijn, dan wordt de nieuwste versie van **Veilig Leren Lezen** aangeboden om het aanvankelijk lezen te ontwikkelen. In deze methode zit ook een aanbod voor woordenschat, spelling en begrijpend lezen dat aansluit op het aanbod in de hogere groepen via de methodes. Naast Veilig leren lezen werken we ook met Zin in Lezen, dat thematisch leesonderwijs aanbiedt.

Vanaf groep 4 gaan we geleidelijk meer werken met **Snappet** voor taal, rekenen en spelling, daarnaast wordt ook nog veel op papier gedaan. Gezien de snelle technologische ontwikkelingen in de wereld om ons heen, is het logisch dat ICT als ondersteuning van ons onderwijs een steeds grotere rol heeft gekregen. Het blijft echter een middel en mag nooit een doel op zich worden. Snappet zorgt voor differentiatie in lesstofaanbod voor de verschillende kinderen. Daarnaast bieden de tablets of chromebooks mogelijkheid tot het opzoeken van informatie op internet, wat weer gebruikt kan worden voor **IPC**, een vakoverstijgende methode voor wereldoriëntatie aan de hand van thema's waar wij sinds enige jaren mee werken.

Gedrag op Het Klimduin

Hoe geven wij vorm aan een veilig sociaal en pedagogisch klimaat?

Na elke vakantie starten we met de gouden of zilveren weken (afhankelijk van lengte van de vakantie). In deze weken is er extra aandacht voor groepsvorming en omgaan met elkaar. Na de zomervakantie wordt met elkaar besproken wat voor klas we willen zijn en welke klassenafspraken daarbij horen. Deze afspraken worden regelmatig besproken en geëvalueerd, zodat het levende afspraken blijven.

We hebben op school een gedragsspecialist. Zij kan groepslessen geven of in groepjes de weerbaarheidstraining van Sta sterk. Ze werkt ook individueel met kinderen, die dat nodig hebben. Daarnaast geeft ze advies in aanpak van bepaalde (groepen) kinderen.

Met elkaar hebben we bepaald welk gedrag wij op school willen zien en welk voorbeeld de volwassenen geven. We hebben 5 gedragsafspraken opgesteld die altijd en overal gelden. Tussen twee vakanties staat steeds een van deze afspraken centraal.

Vanaf de zomervakantie 2022 zijn we gestart met de methode HiRO. Dit is een nieuwe methode voor sociaal-emotionele ontwikkeling, waarin laagdrempelige digitale lessen, bestaand uit theorie, gesprekken en oefeningen gecombineerd worden met fysieke judolessen.

HiRO is een methode voor de sociaal-emotionele ontwikkeling van kinderen waarbij ervaren leren centraal staat. Het doel van HiRO is om een veilig klimaat te waarborgen, waarin het kind fouten durft te maken, zich weet te uiten en waarin samenwerking met andere leerlingen goed verloopt. Daarin zijn belangrijke waarden vanuit judo zoals vertrouwen, samenwerken, respect, beheersing, discipline en weerbaarheid meegenomen als basis voor het programma HiRO met als motto: leren door te doen ! En vooral met veel plezier.

Door het inzetten van HiRO wordt een groep een geheel. De kinderen leren samen door te ervaren. Ze leren grenzen te stellen en elkaars grenzen te respecteren, ze leren respect te hebben voor zichzelf en elkaar, te vertrouwen op zichzelf en de ander en ze leren om samen te werken.

MAAKT KIND EN KLAS KRACHTIG

Daarnaast krijgen kinderen energie van de fysieke lessen, werken zij onbewust aan doelen op het gebied van sociaal-emotionele ontwikkeling en stellen zij zich makkelijker open doordat er geen nadruk ligt op praten, maar meer op

spelenderwijs leren en plezier. Het programma sluit aan op hun natuurlijke manier van leren en hun belevingswereld.

Vanaf schooljaar 2023-2024 gaan we ook structureel gebruik maken van lessen uit Kriebels in je buik. Dit is een methode voor gezonde relaties en seksualiteit met 4 hoofdthema's: lichamelijke ontwikkeling en zelfbeeld, sociaal-emotionele ontwikkeling, seksuele weerbaarheid en gezinsvorming en voortplanting. Kinderen krijgen lessen passend bij leeftijd en ontwikkelingsniveau.

Meer informatie over gedrag is te vinden in ons gedragsprotocol op de website van school.

3.2 Onze uitgangssituatie

Onze uitgangssituatie

Door onze eigen uitgangssituatie in beeld te brengen, kunnen we als school beter aansluiten bij de onderwijsbehoeften van onze kinderen en ouders. Deze nemen we ook mee in onze ambities, schoolplan en professionalisering.

Het leren en de ontwikkeling van kinderen wordt beïnvloed door een heel scala aan factoren. Wij hebben daar niet altijd invloed op, maar kunnen er wel zo veel mogelijk rekening mee houden in het belang van de kinderen.

Factoren die van invloed zijn op het leren en de ontwikkeling van kinderen:

- Maatschappelijke ontwikkelingen
- Factoren leerlingen
- Factoren thuissituatie
- Factoren sociale netwerk

Scholen – en vooral passend onderwijs – hebben een maatschappelijke opdracht. We dragen zorg voor een optimale omgeving, waarin alle kinderen zich kunnen ontwikkelen en hun talenten leren benutten om als volwaardig mens te leven. We bereiden leerlingen voor op de toekomst, zodat zij als volgende generatie de verantwoordelijkheid kunnen nemen voor zichzelf, mens en milieu.

- Het aantal kinderen met uiteenlopende onderwijsbehoeften neemt toe. Met passend onderwijs als basis worden deze kinderen op de school in de buurt aangemeld. Om zo goed mogelijk aan te sluiten op de belangrijkste onderwijsbehoeften, kijken we vooral preventief naar wat de leerling nodig heeft. De toenemende verschillen tussen kinderen vragen van scholen maatwerk.
- De betrokkenheid en capaciteiten van leerlingen zijn wisselend. Er is een aantal kinderen met een anderstalige achtergrond. We werken met combinatiegroepen, wat voordelen biedt voor differentiatie, maar ook nadelen op het gebied van klassenmanagement en mogelijkheden tot individuele begeleiding voor de leerkracht

- Het sociale verkeer is veranderd door sociale media. Kinderen groeien op met dagelijks gebruik van computer, smartphone en tablet. De digitalisering van de samenleving maakt veilige digitale communicatievaardigheden voor kinderen steeds belangrijker. Deze ontwikkeling heeft ook gevolgen voor het leren en het opdoen van kennis. Vaardigheden als samen delen, samen leren en samen creëren, kritisch denken, problemen oplossen zijn belangrijker en complexer geworden.
- In een dorp als Groet is er een sterk sociaal netwerk. Veel mensen kennen elkaar en de kinderen gaan veelal naar dezelfde clubs. Er worden in het dorp regelmatig dingen georganiseerd voor kinderen.
- Op Het Klimduin is de ouderpopulatie divers, veel tweeverdieners, hoog- en middelbaar opgeleid, mensen met een lagere economische status en mensen die vanuit andere landen naar Nederland gevlucht zijn. Er zijn verschillende manieren van opvoeden. Hoe mensen hun kinderen opvoeden wordt beïnvloed door herkomst, geloof, sociale status en opleiding. Ouders vormen voor kinderen de context waarin ze opgevoed worden. Partnerschap tussen ouders en school is dan ook belangrijk om elkaars opvoedingsoriëntatie te begrijpen én af te stemmen in het belang van het kind.

Onze school

Inspectie	Basisarrangement juni 2014 (n.a.v. inspectiebezoek Petruschool juni 2014) Thema-onderzoek september 2020
Aantal leerlingen per 1-2-2023	80
Aantal groepen 2022/2023	5 groepen (1-2, 3, 4-5, 6-7, 8)
Gemiddelde groepsgrootte 2022/2023	Groep 1 t/m 8 = 16 leerlingen
Aantal lln. met 0,3 en 1,2 lln. 2022/2023	1,2 = 9 leerlingen
Aantal lln. dat VVE bezocht in het afgelopen schooljaar (2021-2022)	0
Aantal lln. met verklaring dyslexie 2022/2023	0
Aantal lln. met verklaring dyscalculie 2022/2023	0
Aantal lln. met verklaring hoogbegaafdheid 2022/2023 PF IQ >130 en VB IQ >130	1
Aantal lln. verwezen naar SBO in het afgelopen schooljaar (2021-2022)	0
en teruggeplaatst vanuit het SBO	0
Aantal lln. verwezen naar SO in het afgelopen schooljaar	1
en teruggeplaatst vanuit het SO	0
Verlofaanvraag	20x toegekend
Overzicht uitstroomgegevens 2021-2022 naar VO in percentages	VWO: 20% Havo/VWO: 20% Havo: 10% VMBO TL: 50% Totaal aantal leerlingen = 10 + <i>1 leerling uitgestroomd naar VSO vanuit groep 7</i> <i>1 leerling uitgestroomd naar vmbo-bb vanuit groep 7</i> <i>1 leerling uitgestroomd naar vmbo-kb/tl vanuit groep 7</i>

3.3 Inrichting onderwijsondersteuning

Het Klimduin streeft naar het werken op een preventieve manier. Zo zorgen we ervoor dat de leerkracht voor de groep een nog betere leerkracht wordt, zodat alle leerlingen uit zijn of haar klas in meer of mindere mate profiteren van de aanpak.

Leren, zowel op cognitief gebied als op sociaal emotioneel niveau, vindt in principe plaats binnen de eigen groep onder begeleiding van de eigen leerkracht.

Om dit streven zoveel mogelijk te kunnen laten slagen, zet Het Klimduin in op het optimaliseren van goed klassenmanagement en leerkrachtgedrag conform de afspraken binnen de school. Hiermee creëren we een veilig (school)klimaat. Wij hebben hoge verwachtingen van leerlingen en leerkrachten binnen realistische kaders. Deze kaders worden o.a. bepaald door de draagkracht van de leerkracht, het team en de groep waarbinnen een leerling geplaatst wordt.

Preventief handelen vraagt van leerkrachten vroegtijdig signaleren en overleggen met collega's, IB-er en ouders. Hiertoe gebruikt Het Klimduin Parnassys (het leerlingvolgsysteem). Intern begeleider, directie en externen hebben hierbij een ondersteunende rol.

Wij streven naar uitbreiding van ons preventief handelen door de 'warme overdracht' met derden te optimaliseren. Wij denken hierbij aan overleg en/of bezoek tussen school, peuterspeelzaal, kinderdagverblijf of de vervolgschool van een leerling.

Onze ondersteuningsstructuur sluit aan op de werkwijze van ons samenwerkingsverband Passend primair onderwijs Noord-Kennemerland. Zie hoofdstuk 5.

4. Ons schoolondersteuningsprofiel

Dat wat onze school aan kinderen kan bieden zónder extra ondersteuning van buiten, valt onder de basis- en lichte ondersteuning. Deze wordt bepaald door wet- en regelgeving én door onze ambitie en visie. Het schoolondersteuningsprofiel bevat een aantal wettelijk bepaalde elementen – bijvoorbeeld het gedragsprotocol – maar verder zijn er veel verschillen mogelijk tussen scholen.

In dit hoofdstuk geven we inzicht in ons schoolondersteuningsprofiel. Dat doen we aan de hand van 10 clusters van onderwijsbehoeften. Een cluster met de daarbij horende aanpak heet een arrangement. Daarnaast laten we met het profiel zien waarin we onze verder willen ontwikkelen.

1. De leerling heeft specifieke behoefte aan een leeromgeving die voorspelbaar en gestructureerd is.

Aanpakken die de school ter beschikking heeft:

- HIRO, gedragsverwachtingen
- De vijf van Het Klimduin (5 gedragsregels)
- Timetimer, stoplicht, vragenblokje (duidelijke afspraken omtrent uitgestelde aandacht)
- Alle medewerkers spreken dezelfde taal.
- De school bereidt de leerling voor met het wat-, waar-, hoe- en met wie-stappenplan en zet dit in om de volgende dag voor te bereiden, zeker wanneer de dag anders verloopt dan normaal.
- Vrije momenten worden vooraf doorgesproken met de leerling: wat ga je doen? Hoe ga je dat doen? Wat als het niet lukt?
- De school benut talenten en interesses van de leerling.
- De school biedt vooraf duidelijkheid en begeleiding bij de uit te voeren taak, waarbij elk aspect wordt ondersteund door visualisaties/pictogrammen. Dit doen wij met een dagplanning/dagtaak/weektaak.
- Als het nodig is, wordt gewerkt met in- en uitchecken, zodat een leerling weet wat er die dag van hem/haar verwacht wordt en terug kan kijken of het gelukt is.
- In elke klas is er mogelijkheid tot het creëren van een rustige werkplek.
- De school betreft de ouder daar waar nodig, zodat voor de leerling een veilige omgeving gecreëerd kan worden. Denk hierbij aan kamp, schoolreis, excursies/uitjes

Ambitie:

Voorspelbaarheid en duidelijkheid naar leerlingen vergroten door het verder ontwikkelen van een doorgaande lijn op het gebied van structuur en gedrag.

2. De leerling heeft specifieke behoefte aan uitdagend en aangepast onderwijs binnen een eigen leerlijn, omdat hij/zij naar verwachting het fundamentele niveau (1F) niet haalt.

Aanpakken die de school ter beschikking heeft:

- Samen **met** de ouders, (de leerling), leerkracht, intern begeleider (en zonodig een orthopedagoog) is een OPP (TOPdossier) opgesteld gericht op zelfredzaamheid en probleemoplossend vermogen waarbij de leerling succes ervaart, zich competent voelt en uitgedaagd wordt.
- De school onderwijst diagnosticerend, waarbij de interventies afgestemd worden op de specifieke onderwijsbehoeften.

- De school biedt de mogelijkheid tot extra instructie en voorinstructie op eigen niveau (zoveel mogelijk in de klas). Inzet onderwijsassistente
- Door de aanwezigheid van combinatiegroepen is het laagdrempelig voor een leerling om met een lager leerjaar mee te doen (bijv een leerling zit in groep 6 en doet rekenen mee met groep 5).
- De school betreft de leerling bij zijn/haar ontwikkeling door doelen en de resultaten zichtbaar te maken.
- De school maakt bewust keuzes voor toetsing. Wat heeft de leerling geleerd?
- De school past verschillende vormen van geheugentechnieken gericht toe die de denkhandelingen concreet ondersteunen (bijvoorbeeld een getallenlijn), die erop gericht zijn om de leertijd zo goed mogelijk te besteden, met extra leertijd (meer oefening, stof vertragen, aangepaste doelen). Dit noemen we tempo- of taakdifferentiatie.
- De school geeft extra instructie om het inzicht en toepassing te versterken door stapsgewijs te schakelen van concreet naar symbolisch naar abstract.
- De school hanteert verschillende werkvormen en oefenmogelijkheden gericht op het bereiken van de leerdoelen en het tegemoet komen aan de onderwijsbehoeften. Dit doen wij door coöperatief te leren, ICT in te zetten, rekening te houden met verschillende leerstijlen.
- De school heeft een pedagogisch klimaat gecreëerd waarbij verschillen normaal en geaccepteerd zijn. Dit doen wij aan de hand van de Hiro en PBS.
- De school benadrukt de talenten en mogelijkheden van elke leerling.

Ambitie:

We willen als team nog meer uitgaan van growth mindset en dit ook aan de kinderen overbrengen zodat ze zelf een growth mindset ontwikkelen en het beste uit zichzelf kunnen en willen halen.

3. De leerling heeft specifieke behoefte aan een uitdagende, verrijkende, verdiepende en verbrede leeromgeving, die verdergaat dan het bestaande curriculum.

Aanpakken die de school ter beschikking heeft:

- De school signaleert kinderen die behoefte hebben aan een uitdagende, verrijkende, verdiepende en verbrede leeromgeving, onder andere met behulp van het SiDi 3 protocol.
- De school heeft verrijksaanbod voor kinderen die meer aankunnen, denk daarbij aan opdrachten en smart games die een beroep doen op het creatief denkvermogen en doorzettingsvermogen. Kinderen moeten alle niveaus van een spel afwerken om verder te kunnen.
- Er wordt rekentijgers en divers verrijkingsmateriaal aangeboden.
- De school biedt kinderen die meer aankunnen een plusgroep aan waar ruimte is voor filosofie, leren leren, associëren, doorzettingsvermogen, mindset, leerkuil en samenwerken met gelijkgestemden.
- Er wordt op school gewerkt met IPC en Techniek torens. Hierbij wordt een onderzoekende leeromgeving geboden, waarin kinderen hun eigen vragen kunnen stellen en onderzoeken. Hier is aandacht voor topdown leren.
- Er wordt gewerkt met Snappet, waarin op eigen niveau adaptief gewerkt kan worden.

Ambitie:

Leerlingen meer eigenaar maken van hun eigen leerproces door ze eigen doelen te laten stellen, uitdagingen, oplossingen/werkwijzen en een planning te laten formuleren.

4. De leerling heeft specifieke behoefte aan een taalrijke leeromgeving, waarbij hij/zij taalvaardigheden ontwikkelt in een communicatief ingestelde omgeving waarbij er veel interactie is tussen spreker en ontvanger.

Aanpakken die de school ter beschikking heeft:

- Er wordt veel voorgelezen, er is een goed uitgeruste bibliotheek en er is aandacht voor boekpromotie.
- Er wordt gewerkt met het gedachtegoed van Vervaet, waarbij kinderen pas gaan leren lezen als ze eraan toe zijn.
- Kinderen kunnen gebruik maken van spellingspiekboekjes.
- De school heeft een leeromgeving zo ingericht dat elke wand, elke kast voorzien is van woorden, zinnen, symbolen, visualisaties met teksten, boeken en andere materialen.

Ambitie:

Taal betekenisvoller maken door integratie binnen (IPC)thema's.

5. De leerling heeft specifieke behoefte aan oplossingsgerichte gedragsinterventietechnieken die de leerling zelfstandig toepast in verschillende situaties.

Aanpakken die de school ter beschikking heeft:

- De school heeft een methode voor sociaal- emotionele vorming, Hiro, waarmee gewenst gedrag wordt aangeleerd.
- De school werkt met gouden en zilveren weken na de vakanties en stelt elke periode een regel centraal.
- De school heeft 5 duidelijke gedragsregels: De Vijf van Het Klimduin
- Er is mogelijkheid tot het volgen van een weerbaarheidstraining onder schooltijd
- We hechten veel belang aan veiligheid in en buiten de groep.
- De school legt haar grenzen en maatregelen bij gedragsproblemen vast in een protocol.
- Indien nodig voor een groepsproces kan externe hulp zoals een traject Klassenkracht worden ingezet (curatief)

Ambitie:

We willen dat gewenst gedrag in het DNA van de school en alle kinderen zit.

6. De leerling heeft specifieke behoefte aan passend leesonderwijs om leeftijdsadequate teksten te lezen en te begrijpen.

Aanpakken die de school ter beschikking heeft:

- We werken vanaf groep 2 met het gedachtegoed van Vervaet. Er wordt gekeken hoe ver kinderen in hun ontwikkeling zijn en daar wordt bij aangesloten. Zo kan een kind uit groep 2 al starten met lezen en een kind in groep 3 nog even aan de slag gaan met klankvorm oefeningen en pas later starten.
- Er wordt gewerkt met Veilig leren lezen/Zin in lezen.
- Om niveau van kinderen in kaart te brengen kan gebruik gemaakt worden van het PI-dictee.
- In de groepen 4 t/m 7 wordt voor kinderen die nog extra moeten oefenen met technisch lezen gebruik gemaakt van de boekjes van Estafette en de vloeiend en vlot woordrijtjes.
- Connect lezen.
- Er zijn aanpassingen voor kinderen met dyslexie.
- Er wordt gebruik gemaakt van chromebooks, die beschikken over een voorleesfunctie.

- We maken gebruik van de expertise van Viertaal voor leerlingen met TOS.
- Het protocol leesproblemen en dyslexie is geïntegreerd in het onderwijs van groep 1 t/m 8. Dit doen wij met Estafette, Connect.
- De school zorgt er voor dat compensatie of dispensatie passend bij het OPP (TOPdossier) zichtbaar is op de dyslexiekaart, voorlezen, extra tijd.

Ambitie:

Eenduidige aanpak van groep 4 t/m 8.

7. De leerling heeft specifieke behoefte aan passend rekenonderwijs om leeftijdsadequate rekenstrategieën toe te passen.

Aanpakken die de school ter beschikking heeft:

- De leerkrachten signaleren leerlingen met rekenproblemen tijdig, onder andere door rekengesprekken te voeren en toetsen te analyseren.
- De school analyseert en observeert met het handelingsmodel: symboliseren, voorstellen – schematiseren, voorstellen – concreet, concreet handelen.
- De school is in staat om het drieslagmodel (plannen, uitvoeren, reflecteren: protocol ERWD) als didactisch model toe te passen in het RekenWiskunde onderwijs.
- De school is in staat om een leerling binnen een (sub)groep leerlingen individuele ondersteuning te bieden, met specifieke instructie en oefenvormen en met (procesgerichte) feedback – gericht op het verhogen van de RekenWiskunde vaardigheden en betekenisverlening.
- Er is mogelijkheid tot het volgen van een eigen leerlijn. Er kan ook met een lagere of hogere groep meegedaan worden, vanwege de combinatiegroepen. Dit kan max. 1 jaar lager of hoger dan de jaargroep.
- Er wordt indien nodig gebruik gemaakt van een rekenonderzoek om het niveau van kinderen in kaart te brengen en hiaten op te sporen
- In groep 3 veel gewerkt met “spelend leren rekenen” met concrete situaties en concreet materiaal.
- Er wordt in diverse groepen gebruik gemaakt van het concrete materiaal en de spelletjes van “Met sprongen vooruit”
- Er wordt gebruik gemaakt van Snappet, waardoor kinderen op eigen niveau kunnen werken aan remediërende of verrijkende doelen.
- Zonodig kunnen kinderen gebruik maken van een tafelkaart, spiekboekje rekenen (onthoudschrift).

Ambitie:

Eenduidige aanpak van groep 4 t/m 8.

8. De leerling heeft specifieke behoefte aan een aangepaste, compenserende en toegankelijke omgeving (lichamelijk, audiologisch en/of visueel).

Aanpakken die de school ter beschikking heeft:

- Er zijn aanpassingen gedaan in de schoolomgeving voor de doelgroepen.
- De school is toegankelijk voor rolstoelgebruik.
- De deuren in de school zijn rolstoelvriendelijk.
- De school beschikt over hulpmiddelen voor vergroting teksten voor slechtzienden.

- De school beschikt over een handelingsprotocol voor verstrekking en toediening van medicatie en medisch handelen op verzoek.

Ambitie:

Mocht er een kind zijn die er behoefte aan heeft dan kunnen er aanpassingen gedaan worden.

9. De leerling heeft specifieke behoefte om zijn/haar leren te ontwikkelen en zichzelf bij te kunnen sturen in het leren (executieve functies).

Aanpakken die de school ter beschikking heeft:

- De school is op de hoogte van de executieve vaardigheden en leerkrachten kunnen deze herkennen. Dit doen wij door te observeren, te luisteren naar ouders en het kind. Vervolgens stimuleren wij deze vaardigheden door:
 - Respons-inhibitie: nadenken voordat je iets doet. We kunnen hierbij gebruik maken van de stappen uit de Meichenbaum-methode.
 - Werkgeheugen: informatie in je geheugen houden bij het uitvoeren van complexe taken. Dit doen wij door complexe taken op te delen in kleine stukken. De kinderen leren zelf een stappenplan te maken en stappen af te vinken. De weektaak is een middel om dit te bereiken
 - Emotieregulatie: emoties reguleren om doelen te behalen of gedrag te controleren.
 - Flexibiliteit: flexibel omgaan met veranderingen en tegenslag. Dit doen wij door gezelschapspellen te spelen en tijdens de gymles komen verschillende spelvormen aan bod.
 - Volgehouden aandacht: aandachtig blijven, ondanks afleiding. Er wordt gebruik gemaakt van een stoplicht en een vragenblokje om zelfstandig werken te stimuleren en om te gaan met uitgestelde aandacht
 - Taakinitiatie: op tijd en efficiënt aan een taak beginnen in plaats van vluchtgedrag. Dit doen wij door te werken met een weektaak of dagtaak en zonodig de leerling een maatje te geven dat hier geen moeite mee heeft.
 - Planning/prioritering: een plan maken en beslissen wat belangrijk is. Dit doen wij door samen met de leerling een afvinklijst te maken, door te werken met een weektaak of dagtaak. Wat eerst, wat daarna.
 - Timemanagement: tijd inschatten, verdelen en deadlines halen. Dit doen wij door een timetimer in te zetten. Kinderen te bevragen op 'hoeveel tijd mag ik gebruiken?' Je maakt een plan met tijdsindicatie.
 - Organisatie: informatie en materialen ordenen.
 - Doelgericht gedrag: doelen formuleren en realiseren zonder je te laten afschrikken. De school bespreekt doelen vooraf, maakt deze zichtbaar, bespreekt de haalbaarheid, laat kinderen vooraf inschatten hoe groot de kans is dat het behaald wordt.
 - Metacognitie: een stapje terug doen om jezelf en de situatie te overzien en te evalueren. Dit doen wij door regelmatig tijdens het proces te vragen 'ben ik nog op de goede weg', een korte stop waarbij de leerling benoemt of hij/zij op de goede weg is.
- De school voorziet regelmatig in het spelen van spellen en de leerkracht neemt hierbij een coachende houding aan.

Ambitie: Vergroten van kennis van executieve vaardigheden bij leerkrachten.

10. Andere ondersteuningsbehoefte, namelijk:

Aanpakken die de school ter beschikking heeft:

- De school heeft een 1 ochtend per week beschikking over:

- Een logopediste
 - Een ergotherapeute
 - Er is een opvoedspreekuur in de Blinkerd (in het dorp)
 - Er is vanuit de gemeente een jeugdconsulente voor preventieve aanpak beschikbaar
- Ambitie:** Op peil houden van kennis van leerkrachten.

Bron clusters: TOPdossier (groeidocument). TOP staat voor TotaalOntwikkelingsPlan.

5. Extra ondersteuning: ondersteuningsniveaus en werkwijze

5.1 Ondersteuningsniveaus

Uw kind krijgt op school de ondersteuning die passend is: zo licht als mogelijk en zo zwaar als nodig. We evalueren regelmatig. Is er meer of juist minder nodig? Dan passen we het niveau van ondersteuning aan.

We onderscheiden vier niveaus van ondersteuning:

- Ondersteuningsniveau 1: lichte ondersteuning als onderdeel van de basisondersteuning
- Ondersteuningsniveau 2: extra ondersteuning binnen de school, gericht op preventie en vroegtijdig handelen, denk aan onderwijsassistente, extra lezen, gedragsondersteuning (Stasterk), rekenondersteuning
- Ondersteuningsniveau 3: extra ondersteuning door externen
- Ondersteuningsniveau 4: speciaal basisonderwijs of speciaal onderwijs, S(B)O

Basisondersteuning

Het kind ontwikkelt zich goed met het onderwijs dat onze school biedt.

Betrokkenen:

- (Kind)
- Ouders
- Leerkracht

Niveau 1: lichte ondersteuning als onderdeel van de basisondersteuning

De leerkracht, intern begeleider, ouders of leerling hebben zorgen over – bijvoorbeeld – de cognitieve, lichamelijke en/of sociaal-emotionele ontwikkeling. Er zal een gesprek plaatsvinden om de hulpvraag in kaart te brengen en de situatie nader te analyseren. We zullen kijken wat nodig/haalbaar is binnen de huidige situatie qua ondersteuning.

Is de lichte ondersteuning onvoldoende? Dan wordt opgeschaald naar ondersteuningsniveau 2.

Betrokkenen:

- (Kind)
- Ouders
- Evt ondersteuning van betrokken jeugd- en gezinscoach

- Leerkracht
- Intern begeleider

Niveau 2: extra ondersteuning binnen de school, gericht op preventie en vroegtijdig handelen

Onze school schakelt de consulent van het samenwerkingsverband in. De extra ondersteuning voor het kind bestaat uit een kortdurend arrangement binnen onze school, ter versterking van de lichte ondersteuning. Het TOPdossier is leidraad voor de analyse, het plan, het MDO en de evaluatie.

Betrokkenen:

- (Kind)
- Ouders
- Leerkracht
- Intern begeleider
- Consulent passend onderwijs
- Jeugdconsulent gemeente Bergen (indien nodig)
- Eventueel jeugdhulp
- Eventueel leerkracht school met speciale deskundigheid

Niveau 3: extra ondersteuning door externen

Om aan de extra ondersteuningsbehoefte van uw kind te voldoen, is het nodig dat onze school gebruikmaakt van een arrangement van – bijvoorbeeld – een andere basisschool of een S(B)O óf dat onze school extra ondersteuning binnenhaalt.

De ondersteuning vindt plaats binnen onze school, buiten school of op een andere school. De consulent van het samenwerkingsverband organiseert de benodigde deskundigheid. Het TOPdossier wordt volledig ingevuld, behalve het gedeelte TLV (toelaatbaarheidsverklaring).

Betrokkenen:

- (Kind)
- Ouders
- Leerkracht
- Intern begeleider
- Consulent passend onderwijs
- Jeugdconsulent gemeente Bergen (indien nodig)
- Externe deskundige
- Eventueel jeugdhulp
- Eventueel intern begeleider van andere school

Niveau 4: speciaal basisonderwijs of speciaal onderwijs, S(B)O

Het benodigde arrangement kan alleen geboden worden door het S(B)O – voor een korte of langere periode. Vóór de toelating wordt het ondersteuningsteam versterkt met medewerkers van het S(B)O. Het TOPdossier wordt volledig ingevuld. De consulent van het samenwerkingsverband brengt het in

bij de toewijzingscommissie. Periodiek wordt geëvalueerd of S(B)O nog steeds het best past bij uw kind.

Betrokkenen:

- (Kind)
- Ouders
- Leerkracht
- Intern begeleider
- Consulent passend onderwijs
- Jeugdconsulent gemeente Bergen (indien nodig)
- Eventueel jeugdhulp
- Vertegenwoordiger S(B)O

5.2 Werkwijze

Om uw kind passend onderwijs te bieden, hanteren alle scholen in Noord-Kennemerland dezelfde werkwijze. Daardoor kunnen we goed samenwerken. Een belangrijk hulpmiddel is het TOPdossier.

Heeft uw kind extra ondersteuning nodig? Dan bepalen de leerkracht en intern begeleider welk niveau van ondersteuning passend is. Indien nodig schakelen we de consulent van het samenwerkingsverband in.

Overleg tussen school en u

We bespreken zorgvuldig wat uw kind precies nodig heeft. Wie is uw kind als persoon? Wat gaat er goed? Wat gaat er minder goed? Wat is er nodig om te zorgen dat het beter gaat? In het zogeheten multidisciplinair overleg (MDO) bent u een belangrijke gesprekspartner. Hierbij is ook de consulent van het samenwerkingsverband en indien nodig de jeugdconsulent van de gemeente Bergen aanwezig.

Overleg met andere professionals

Soms worden er ook andere professionals betrokken bij het MDO. Bijvoorbeeld medewerkers van jeugdhulp, gemeente of zorginstellingen. Iedereen brengt zijn eigen gezichtspunt in. Zo ontstaat een gezamenlijk plan voor de juiste vervolgstappen.

TOPdossier

Het TOPdossier is een werkdocument dat ons praktische handvatten biedt om een leerling effectief te ondersteunen. Als ouder wordt u betrokken bij het invullen van het TOPdossier.

Alle scholen en samenwerkende instanties zoals jeugdhulp en zorg werken met het TOPdossier – vanuit de gedachte: één kind, één plan.

Doelen van het TOPdossier

Het TOPdossier...

- ... geeft een **goed beeld** van de ontwikkeling en behoeften van een leerling, én van de ondersteuningsbehoeften van de leerkracht, school en ouders.
- ... is **gespreksleidraad** bij de bespreking van de leerling in het multidisciplinair overleg (MDO).

- ... bevat, indien aan de orde, het **ontwikkelingsperspectief** (OPP) van de leerling.
- ... biedt **eenduidigheid en onderbouwing** van vervolgstappen.
- ... biedt mogelijkheden om met externe jeugdhulpverleners en voortgezet onderwijs samen te werken – **één kind, één plan**.

Werkgebieden

We willen uw kind passend onderwijs dicht bij huis bieden: in ons werkgebied werken alle scholen samen, over de muren van de schoolbesturen heen. Het samenwerkingsverband kent 8 werkgebieden, wij vallen onder werkgebied Bergen. We bundelen onze krachten, wisselen kennis uit en weten van elkaar welke expertise er is.

Meer over de werkwijze

Voor professionals heeft het samenwerkingsverband de werkwijze beschreven in de 'Handleiding topdossier' en 'Stappen, procedures en routes' (zie bijlage). Deze zijn ook voor u toegankelijk. Hebt u vragen? U kunt terecht bij de leerkracht, intern begeleider of bij de consulent van het samenwerkingsverband.

6. Grenzen aan de ondersteuning van onze school

Nadat we de behoeften van uw kind goed in kaart hebben gebracht, kan duidelijk worden dat het antwoord op sommige ondersteuningsvragen buiten het bereik van onze school ligt. Deze grens in ondersteuning is niet altijd scherp. Het aangeven van grenzen is maatwerk. Analyse, eerlijkheid en helderheid zijn belangrijk om de grens van het kunnen te bepalen.

Uitgaand van wat uw kind nodig heeft, zoeken we dan samen met u en het samenwerkingsverband een passende plek voor uw kind. We kijken samen naar wat het beste is voor uw kind. Het belangrijkste is dat het kind zich optimaal kan ontwikkelen en krijgt wat daarvoor nodig is.

Wij kunnen niet aan de onderwijsbehoefte voldoen van leerlingen:

- die niet aanspreekbaar en stuurbaar zijn door medewerkers van Het Klimduin en die sterk externaliserend gedrag vertonen tijdens het onderwijsleerproces en tijdens het groepsproces.
- die een sterk individueel gerichte orthopedagogische- of orthodidactische begeleidingsvraag hebben, waardoor het groepsproces onder druk komt te staan.
- waarbij de cognitieve ontwikkeling stagneert en het welbevinden van het kind en het didactisch aanbod niet in balans is.
- die zoveel didactische achterstand hebben, dat ze een geheel eigen leerlijn moeten volgen los van de rest van de groep. Er wordt dan individueel bekeken wat haalbaar is.
- waarbij niet aan de (fysieke) zorgbehoefte kan worden voldaan.
- waarbij de fysieke veiligheid van anderen in gevaar komt.
- die de belangen van de 'overige leerlingen' in de groep en/of de leerkrachten d.m.v. hun gedrag, houding of taalgebruik dusdanig onder druk zetten, dat het onderwijs(leer)proces wordt verstoord.
- die dagelijks één op één begeleiding nodig hebben.
- waarvan de ouders geen vertrouwen hebben in de school.
- waarvan de ouders niet (actief) meewerken aan het zorgarrangement.
- waarvan de ouder(s)/verzorger(s) niet aanspreekbaar en stuurbaar zijn door medewerkers van Het Klimduin en die sterk externaliserend gedrag vertonen tijdens het onderwijsleerproces en tijdens het groepsproces.
- Die bij start van de basisschool nog niet zindelijk zijn (zonder medische redenen)

De school behoudt zich het recht om voorafgaand aan de definitieve plaatsing, na de wenperiode, een leerling alsnog te weigeren als blijkt dat plaatsing op de school niet in het belang is van de leerling, de klasgenoten en de school.

Ook behoudt school zich het recht om leerlingen bij aanvang beperkte dagdelen toe te laten (in samenspraak met leerplicht). Er kan dan samen met ouders gekeken worden of Het Klimduin de onderwijsbehoeften van de betreffende leerling kan verzorgen, of dat er gezocht moet worden naar een andere passende oplossing.

Tot slot

In dit profiel wordt zo helder mogelijk beschreven waar Het Klimduin, wat betreft zorg, voor staat. Wij zijn ons ervan bewust dat 100% volledigheid niet haalbaar is. Iedere 'casus' staat zichzelf en verdient de bijbehorende aandacht.

Als team van Het Klimduin doen wij onze uiterste best om het aanbod zo breed mogelijk te laten zijn. Wij realiseren ons dat daar grenzen aan zijn, maar willen ook de ontwikkelingskansen van onze school zien. Wij willen denken in kansen en oplossingen en zijn altijd bereid om in gesprek met de ouders/verzorgers te gaan om samen de mogelijkheden te bekijken.

Wij zien uitdaging in de ondersteuningsbehoefte van onze leerlingen en willen dit benaderen vanuit een positief perspectief. De school zal steeds afwegen in overleg met de ouders/verzorgers, de leerling zelf en eventueel externe deskundigen of voldoende ontwikkelingskansen geboden kunnen worden.

Wanneer een leerling niet geplaatst kan worden of op Het Klimduin niet het juiste aanbod kan krijgen, zal in overleg met het bestuur worden gezocht naar een passende plaats voor deze leerling. Dit valt onder de zorgplicht van het bestuur van Blossse.

Heeft u nog vragen na het lezen van dit ondersteuningsprofiel of wenst u informatie dan adviseren wij u om een afspraak te maken en met ons in gesprek te gaan over de ondersteuningsbehoefte van uw kind en de mogelijkheden van de school.

Marleen Brinkman/Saskia van der Geer

IB/Directie Het Klimduin

Juni 2023

Op school in te zien:

TOPdossier, Handleiding TOPdossier, Stappen en procedures (zie ook www.ppo-nk.nl)

Toetskalender + afspraken

Protocol verlengen en versnellen

Verzuimbeleid

Klachtenprotocol

Pestprotocol

Protocol voor medische handelingen

Meldcode Huiselijk geweld en kindermishandeling

Protocol leerlingdossier en privacy

Dyslexieprotocol

Protocol ernstige wiskunde- en rekenproblemen en dyscalculie (ERWD)

Te vinden op www.ppo-nk.nl:

Protocol PO-VO